Віталій Дубовик

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ФАКУЛЬТАТИВНИХ ЗАНЯТЬ З МАТЕМАТИКИ

Підготовка сучасної високоосвіченої людини, здатної до творчості, є одним з першочергових державних завдань. Виникла потреба докорінно змінити зміст, форми і методи навчальної діяльності учнів, змінити так, щоб ця діяльність якнайкраще розвивала і формувала творчі здібності особистості. Звідси постає проблема навчання учнів методів проблемного навчання.

Метод проблемного навчання ефективно реалізується на факультативних заняттях. Факультативи з математики не є формою позакласної роботи. Це одна з форм диференційованого навчання математики, мета якого – поглиблення і розширення знань учнів, розвиток їхніх математичних здібностей і стійкого зацікавлення математикою [2, 36].

Відмінність факультативів від гуртків полягає передусім в тому, що гуртки передбачають наявність в учнів початкової зацікавленості до математики, яку вони мають розвивати, а умови факультативів – стійкої зацікавленості. Факультативні курси розраховані на тих учнів, які добре встигають з математики, але як виняток можна дозволити відвідувати факультатив і тим, хто ще не досяг високих оцінок, але має потенціальні можливості для цього.

Залучаючи до факультативів доцільно, розв’язуючи на звичайних уроках цікаві задачі і проблеми, які потребують розширених знань і умінь. Учням пропонують розширити їх на факультативних заняттях [1, 44].

Не можна механічно переносити методи, прийоми, організаційні форми і засоби навчання математики в звичайних класах на факультативне навчання. Враховуючи, що учні на факультативних заняттях мають більші можливості у просуванні в навчанні і стійку цікавість до математики, тут мають переважати методи проблемного навчання (проблемний виклад, евристичні бесіди, дослідницький метод). На факультативних заняттях є можливість для прискореного вивчення частини теоретичного матеріалу за рахунок самостійної роботи. Ефективною тут є лекційно-практична система навчання, в якій належне місце відводиться семінарам. На семінарах учні роблять повідомлення про цікаві застосування математичних методів, способи розв’язування нестандартних задач, наводять історичні довідки тощо.

Більшу частину матеріалу за програмою треба перенести безпосередньо на заняття в класі, а домашні завдання звести до мінімуму і пропонувати лише для того, щоб учні були підготовленими до наступного заняття. Виконання творчих завдань, які потребують значного часу, не є обов’язковим для всіх учнів факультативу, однак їх виконання потрібно

всіляко схвалювати.

Система оцінювання має бути досить гнучкою, не копіювати практики оцінювання в обов'язковому курсі. Заохочуючи учнів, які працюють у факультативі, в жодному разі не можна залякувати їх негативними оцінками і відштовхувати від роботи, яку вони вибрали за власним бажанням [3, 103].

Основне завдання факультативних занять: враховуючи інтереси і схильності учнів, розширити і поглибити знання по предмету, забезпечити засвоєння ними програмного матеріалу, ознайомити школярів з деякими загальними ідеями сучасної математики, розкрити додатки математики на практиці [1, 46].

Факультативні заняття грають велику роль у вдосконаленні шкільної, зокрема математичної освіти. Вони дозволяють проводити пошук і експериментальну перевірку нового змісту, нових методів навчання, в широких межах варіювати об'єм складності матеріалу, що вивчається.

Список використаних джерел:

1. Зверев И. Д. Проблемы факультативных занятий в средней школе // Сов. Педагогика. – 1971. – № 4. – С. 43–50.
2. Корнєєв В. П. Основи розвитку пізнавальних інтересів // Рідна школа, 1993. – № 5. – С. 36–40.
3. Саркисян Е. А. Внекласные и факультативные занятия в современной общеобразовательной школе. – Ереван: ЛУНС, 1987. – 196 с.